

Az „átkozott amerikai légiterroristákat” szidalmazzák a városligeti villanegyedben telibetalált óvóhelyről megmenekült amerikai és angol állampolgárok

A képietes kifejezés, hogy kő nem maradt kövön ebben a városligeti családi házban, valósággá vált, sőt túltett a valóságon, mert itt még kő sem maradt. Ha oktátnák a bombák hatását, ezt a találatot a telitalálatok non plus ultrájának mondhatnák.

A környező, egyforma típusú házak közül egy sem maradt ép. Az egyik fán pizsammenadrágot lenget a júliusi esél, benne a cégjelzés elárulja, hogy gazdája egy csikagóti áruházban vette. Kiszakadt villanyóra mellett fogmosópohár hever a földön. És rengeteg kofferdantab, lécek, deszkák, üvegcserepek.

A hullákat már elszállították, a 89-ből csak egy maradt itt, annak is csupán a törzse, mert végtagjait és fejét leszakította a bomba. Az óvóhelyből, a környék legjobb óvóhelyéből, nem maradt semmi. Egyetlen bombakráter az egész. *A krátert amerikai bomba vágta a földre és az óvóhelyen egyetlen szempillantás alatt 89 amerikai és angol állampolgár pusztult el.*

Amikor Magyarország hadiállapotba került az USA-val, illetve Angliával, a nálunk tartózkodó amerikai és angol állampolgárokat a nemzetközi szokásoknak megfelelően védőövezet alá helyezték. Jórészt asszonyokról és gyerekekről volt szó. Egy iskolaépületben helyezték el őket, a Keleti-pályaudvar közelében.

El a hadicéltól!

Ügyeiket a zsidótanács intézte, mert majdnem valamennyien zsidók. Amidőn a Budapest elleni terrortámadások mindjobban és jobban elfajultak, az amerikaiak és angolok azt kérték, hogy vigyék el őket a Keleti-pályaudvar közeléből, mert az mégis csak hadicél. Péltették saját bombáiktól saját életüket, honfitársaik terrorjától családjukat és önmagukat.

— Öszintén szólva, — mondja most az egyik életben maradt tört magyar nyelven — nem nagyon hittük, hogy kérésünket a hatóságok teljesítik. Hiszen akkor már százával voltak magyar kibombázottak és be kellett látnunk, hogy nekünk, amerikai állampolgároknak voltaképpen nem lehetnének különleges elhelyezési igényeink a mai viszonyok között.

Nos, a magyar gavaléria és lovagiaság alaposan rácafolt erre a feltételezésre. Rövid idő múlva *átköztöztették az amerikaiakat a pályaudvar mellől a város igei villanegyedbe, ahol hat házat jelöltek ki lakásukul.*

A „paradicsom”

— Valóságos paradicsom volt az kérem, — meséli az egyik asszony. — Az egyik házban kitűnő óvóhelyet találtunk és odajártunk le légiriadókor. Tökéletes biztonságban éreztük magunkat.

A romok közt kapargálva megállapítható, hogy valóban „paradicsomi” viszonyok közt éltek a budapesti angol-szászok ezekben a házakban. Az egyik fa tövében például Munkácsról keltezett postai levelezőlap hever, amelyet június 26-án, tehát alig egy héttel a támadás előtt adtak fel. Az egyik internált címére szól és minden diplomáciai sifrének dícséretére válnék, ahogyan ismeretlen feladója megfogalmazta.

A sűrűn telegépett lapból az az egyetlen mondat érthető, hogy írója köszönetet mond a címzettől kapott levélért. Egyébként ilyenek állnak benne. *»Ha ismét ír: »M» nevemet ne használja többé, az »N» helyett 37, 39«.* Schwimmer Leon úr, akit a cím *»USA állampolgár«*-nak titulál, bizonyosan megértette ezt a mondatot, de sokat nem ért vele, mert *ő is a halálpincében volt.*

Átkok és szitkozódás

A támadás lefolyását, illetve annak körülményeit az egyik angol így adja elő:

— Régen megállapodtunk abban, hogy valamennyien a legjobb pincébe járunk riadókor. Ez volt a legjobb pince, a többiek csak hevenyészett ötletet nyújtottak az alagsorban vagy a mosókonyhában. Amikor ezek az átkozottak jöttek (így mondja: *átkozottak*), sieltünk megszokott helyünkre. Nekem rossz előérzetem volt és megpróbáltam mindent gyorsan összekölni. Így aztán elkéstem a pincéből, már nem mehettem át és — *életben maradtam.*

A hadicéltól kapcsolatban a közelben posztoló rendőr megállapítja, hogy a *legközelebbi hadicélok jóval három kilométeren túl vannak.*

A kibombázottak egyszálruhas csoportjából most alacsony emberke furakszik elő. Törpe növésű és csak angolul beszél.

Huszonöt évig volt Amerikában, mint fényképész. A háború kitörése előtt jött haza megnősülni, azóta itt él feleségével együtt. Illetve csak élt. Mert az asszony és négy fia szintén a halálpincében voltak, míg ő fájós lábai miatt nem követte őket.

Hull a könnye, amikor elmondja, hogy fiait nyolc, tíz, tizenkettő- és tizennégyéves korában érte a halál. De a következő mondatban már szitkozódik a terrorlegények halálos kegyetlensége miatt, akik minden hadicéltól távoli városrészt bombáznak. Az újságíró angol nyelvtudását bőven meghaladják ezek a *hamisítatlan new-yorki gengszternyelven kikökögött szitkok.*

Odébb fiatal leány áll, szovjetorosz állampolgár, talán az egyetlen ebből a fajtából Magyarországon. Véletlenül rekedt itt szüleivel együtt, akik — szintén elpusztultak.

Alig van az angolszászok között, aki ne vesztette volna el hozzátartozóját a szomorú vasárnap délelőtt. Azok, akik itt maradtak, most szitkozódnak, átkozódnak. Olyan is volt, aki azt kívánta, szárazon el minden bombagyártó amerikai munkástestvére keze, pedig véletlenül a háború kitörése előtt *ő is pár évig hadianyaggyárban dolgozott odakint.*

Otthonról küldött bombák...

Átkaik, szitkaik azonban már nem támasztják fel azt a nyolevankilenc szövetséges állampolgárt, akiket a magyar lovagiaság *egy békés lakónegyed* kellősközepébe telepített és akiket *házjukban gyártott, honfitársaik által kioldott bombák* küldtek a *más-világra.*